

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Kompromisszumos megoldást keresnek a magyar-román birtokpörben

A jogászszakértők véleménye készen van, de a kiszivárgott hírek ellentmondók — Ma dönt a Népszövetség tanácsa

Az egész világ közvéleménye lázas érdeklődéssel fordul a genfi Népszövetség felé, melyet igen súlyos probléma elé állított a román-magyar birtokper. Kétségtelen, hogy fennállása óta a Népszövetség presztízse még nem igen volt ennyire exponálva, mint most, amikor ebben az igen kényes ügyben döntenie kell. Pedig külső színre egy egészen egyszerű perrendi kérdésről van szó, döntőbírást kértek annak megítélésére: joguk van-e kártérítést követelni azoknak a volt erdélyi földbirtokosoknak, akik most magyar állampolgárok és akiknek földjeit a román agrárreform rendelkezései értelmében kisajátították.

Magyarország a Népszövetség elé vitte a problémát, a mely lassanként nemzetközi bonyodalommá nőtte ki magát. Ezért halasztgatták a kérdés megoldását egészen mostanáig. Tartani lehetett attól, hogy bármely irányban döntenek is, ez a Népszövetség presztízst érzékenyen érinteni fogja és beláthatatlan következményeket idéz föl.

Most azonban már megérett a kérdés az ítélethozatalra. A Népszövetség egy háromtagú jogi bizottságot küldött ki, amely már megtette a jelentését és a Népszövetség ma délelőtti ülésén fogják kimondani a határozatot, amely kétségtelenül izgatja az egész világ közvéleményét.

Döntés ebben a pillanatban még nincs tehát, de kiszivárgott hírek szerint sokan tudni vélik, hogy a Népszövetség kompromisszumos megoldás mellett döntött, amely elvileg a magyar birtokosoknak adott igazat, gyakorlatilag a román érdekek mellé áll.

Amint ilyenkor történni szokott, a sokféle kombináció között egyelőre nem lehet határozott véleményt alkotni magunknak a helyzetről. Mindenestre figyelemre méltó, hogy a bukaresti lapok tegnap külön kiadásban adták hírül, hogy a perben Magyarország álláspontja győzött, mert a jogász-

bizottság határozata úgy szól, hogy

Romániát felhívják, hogy újból küldje ki képviselőit a párisi választott bíróságra.

A döntőbírást ítélezési jogát állítólag eleve korlátozza a Népszövetség, mert a magyarok javára a döntőbírást csak akkor hozhat kedvező ítéletet, ha beigazolják, hogy

az optások az agrár reform végrehajtása alkalmával kedvezőtlenebb elbírálásban részesültek, mint a román állampolgárok.

Ha a felek nem fogadnak el ezt a döntést, akkor a Népszövetség megteszi a szükséges intézkedéseket.

A helyzetről szóló legújabb távirataink a következők:

Genfből jelentik:

A román-magyar konfliktusban kiküldött jogász bizottság szakvéleményét a következőkben szegezi le:

Miután az ügy a népszövet-

ségi paktum 11. szakasza alapján és nem a trianoni szerződés 239. paragrafusa alapján került napirendre, a tanácsnak nem szabad csupán arra a mechanikus feladatra szorítkoznia, hogy a pótbírákat kiküldje. Az elv kimondása után a jogászbizottság a következő három szempontot ajánlja a harmas bizottság figyelmébe:

1. A békeszerződések, amelyek a háború után bekövetkezett viszonyok szabályozására szolgáltak, egyetlen rendelkezésükben sem tiltják meg egy általános agrárreform végrehajtását, amelynek hatása a magyar állampolgárokra is kiterjedhet.

2. Sem a román agrártörvény szövege, sem a végrehajtásnak a módja nem lehet olyan, hogy a magyar és román állampolgárok között jogegyenlőtlenséget teremtsen.

3. A békeszerződés 251. fejezetében említett fogalmak (elkobzás, likvidáció) csupán olyan intézkedésekre vonatkozhatnak, amelyek a magyar állampolgárság következtében a magyar állampolgároknak olyan birtokai ellen fogatosítottak, amelyek a Romá-

niához csatolt régi magyar területeken fekszenek.

A fenti elvek felállítását követően a jogászbizottság a következő javaslatot ajánlja elfogadásra:

1. Fel kell kérni mindkét felet, hogy ezt a három alapelveket ismerjék el.

2. Abban a nem remélt esetben, ha ezt a javaslatot mind a két fél elutasítaná, az ügy a népszövetségi paktum egyéb rendelkezései alapján ismét a tanács elé kerülne.

A harmas bizottság titoktartás kötelezettsége mellett, bizalmas betekintésre kiadta a jelentést a két delegációnak, amely most tanácskozik, az állásfoglalás fölött. Ha úgy Románia, mint Magyarország makacsul kitartanak eddigi álláspontjuk mellett, akkor a tanács véleménye szerint erőteljes intézkedéseket kell fogatosítani, mert azoknak a tipikus eseteknek egyikéről lenne szó, amikor — a tanács véleménye szerint — mindkét félnek saját szempontjából teljesen igaza volna, de mégis választott bíróságnak kell eldönteni a vitát, mert különben a béke komolyan veszélyben forogna.

A Népszövetség tanácsa végleges döntést a ma délelőtti ülésén fog hozni.

A tanács abból a gondolatból indul ki, hogy a felek között, mindenáron kompromisszumot kell teremteni.

A Cseh Távirati Iroda szintén úgy értesül, hogy a birtokpernek kompromisszumos megoldást szán a Népszövetség tanácsa.

Hitelszövetkezeteket és gyárakat tervez a kormány a hegyvidéki szegény nép felsegítésére

Legerélyesebb ellenőrzés az egész közigazgatásban!

— Lobontiu prefektus nyilatkozata —

Dr Lobontiu Emil prefektus több napi bukaresti tartózkodás után ma érkezett vissza és utjának eredményéről az Estilap munkatársának ma a következőket mondotta:

— Bukaresti tartózkodásom célja elsősorban az volt, hogy az inségbe jutott hegyvidéki lakosság számára a kormánytól olyan támogatást eszközöljek ki, amely a pillanatnyi segítségen túl

c népréteg életfeltételének alapját teremtsen meg.

Főleg a belügyminiszter ural folytatott ezirányban beható tanulmányozásokat.

— A megyei hegyi lakosság általános gazdasági érdekének meg szervezése érdekében

Vaskó, Bekényes és Barátka

központokkal hatalmas hitel-szövetkezeteket létesítünk, amelyek a népességnek olcsó élelemmel való ellátásáról fognak gondoskodni.

Tatarescu belügyi államtitkár ur a legmelegebben karolta fel az ügyet és gyorssegélyképpen három vagon kukoricát már utnak is indított az inséges vidékekre.

— A hegyi lakosság foglalkoztatására a kommercializálási törvény szellemében ipari részvénytársaságokat alakítunk népjóletti programmal. Ezek főleg a házipar fejlesztése terén igyekeznek majd a lakosságot foglalkoztatni. Az állami erdők kitermelését olyan irányban szervezzük át, hogy azok hasznából elsősorban a lakosság részesüljön.

— A közoktatásügyi miniszte-

riumban az iskolaépítési akció ügyében folytattam tárgyalásokat.

Még az ősszel, körülbelül 40 új iskola építését kezdjük meg

és befejezzük a már megkezdett építkezéseket. Erre a célra sikerült az államtól némi segínyt ki-eszközölnöm.

— A belügyminiszter ural folytatt hivatalos megbeszélésem során leszögeztük a közigazgatás irányelveit, amelyek ebben jutnak kifejezésre: A legerélyesebb ellenőrzés az egész vonalon! A legerélyesebben fogjuk ellenőrizni az agrárkiszájtásokat, az adókievetést és a közigazgatás menetét.

— Még bejelentetem, hogy Stelian Popescu igazságügyminiszter ur a közeljövőben Váradra érkezik, hogy megvizsgálja az itteni igazságügyi intézményeket.

Női- és férfikabát vásár

Női kabát
prima szövethől végig bélelve
Kp. 3 óra 5 óra
2300 2415 2530

Női kabát
angol szövethől, brokát bélelssel
Kp. 3 óra 5 óra
3000 3150 3300

Angol férfi öltöny
a divatosabb szöveteiből
Kp. 3 óra 5 óra
3200 3350 3500

Városi bunda
himalája szövethől szőrmegallérral, készen v. méret után
Kp. 3 óra 5 óra
7500 7850 8300

Női kabát
prima francia kasha kelméből selyem bélelssel
Kp. 3 óra 5 óra
5500 5750 6000

Női kabát
prima ripszből, selyem bélelssel, szőrmegarnitúrával
Kp. 3 óra 5 óra
6500 6800 7100

Lukács & Co
textiláru
és konfekció nagyáruháza
Városi színház mögött

Ki tanyája ez a nyárfás?...

Vészi Margit nótája, amit Pestről muzsikáltatott a római palotába

— Saját tudósítónktól —

Előkelő nagyváradi uriaszony beszélte el a klubban ezt a megragadó neoromantikus történetet. Felhatalmazásunk van a reprodukálására, elmondjuk anélkül, hogy egy színt vagy hangsúlyt a magunkból hozzátennénk.

Az elegáns váradi hölgy nemrég Budapesten volt s ugyanakkor a magyar fővárosban tartózkodott gyermekkori barátja, Vészi Margit, a kiváló író, Molnár Ferenc első felesége, most olasz grófné, aki állandóan római palotájában lakik.

— Nagy társaságban — beszél a szeretetreméltó informátorunk — együtt voltam egy budai villában Vészi Margittal, aki elragadó és szellemes volt, mint mindig és természetesen, hogy egész díszes udvar vette körül. Bartók Béla, Csók István, Varsányi Irén, Csontos, Iványi-Grünwald, s még más nagynevű művészek ragyogtak be a fényes társaságot, de most igazán mindenkit a Tizián hajú római asszony finom varázsa vonzott. Vészi Margit virtuóz közér s aranyos történetei közül való ez, amit maguknak az ő szavaival igyekszem elbeszélni:

— Amikor házukba hoztuk a rádiót, sok baj volt vele, igazán nem értettünk hozzá s amikor Lipcsében a Tannhausert akartuk hallgatni, a bécsi angol nyelvmentert kaptuk s a prágai filharmonikusok helyett a nápolyi jazzbanddal kellett beérnünk. Hiába cseréltük egymásra az apparátust, valami hiba volt, tudom is és a földvezetékben, vagy hol, nem ment, nem ment. Pestet meg eo ipso nem tudtuk kapcsolni. Végre, végre egy fiatal mérnök segített a bajon s ezen az estén olasz barátainkkal együtt hallgattam Budapestet, ahonnan még levelem is oly régen érkezett. Hogy mit éreztem képzelhetik. Magyar Imre magyar nótákat hoz a pesti Hungáriában és egy magyar asszony, isten tudja, milyen távoli, lélekzet nélkül hallgatja, hallgatja... No ez nagy öröm volt, de nekem nem elég. Irta másnap reggel egy levelet a híres cigányprimásnak, hogy így meg úgy kedves Imre, mennyire meghatott engem itt irdatlan messze a gyönyörű muzsikájával, remélem emlékszik még rám s ha nem felejtett el, az én kedves, drága nótáimra is emlékszik. — Minthogy pedig a műsorból azt látom, hogy csütörtök este tizenegykor megint ő muzsikál a rádióba, szerezz meg nekem azt az örömet, játsza bele a világba satöbbi satöbbi az én nótámat. Hamar, hamar expressz ajánlva ment a levél, négy nap alatt odaér. És előtt a csütörtök. Nem is tudom, mikor voltam izgatottabb életemben. Meghívtam a barátanőmet és úgy készültem a nagy pillanatra, mint egy szent szertartásra. Nyugtalanúságomat látva, mindenki iparkodott elhárítani velem, hogy a levél meg se érkezhetett, ha megérkezett, a cigánynak rossz a memoriája s ha tényleg emlékszik is, nem térhet el a repertoárjától. Jó, én csak izgultam és vártam. És tizenegykor Pestet jelenti be a hívójel. Gyor-

sam, gyorsan a hangszórót! Mondjam-e? Egyszer csak megszólal bársónyosan, édesen, szívtepően a hegedű mély hurján a gyönyörű dal, a cimbalom búbajosan peng:

**Ballagok én hazafelé,
Édesanyám háza felé...**

— Az én nótám, az én nótám! Mintha mellettem szólna, mintha a fülemből huzná, szinte láttam

Imre nevető, gömbölyű arcát, amint kedvesen köszönt. De még ez nem volt hiteles, emlékezni kell a másokra, amit ezután illett boldog években nekem muzsikálni. Hogyne emlékezett volna. Azonnal jött utána: Ki tanyája ez a nyárfás? Istene, édes istene, ez az Imre kedves, egyetlen cigányom, hogy megbűvölt, hogy elringatott, hogy megrikatott. Az én olasz barátinóm nem tudták mi van velem, miért böngök, mint a megvert gyerek, mit tudták ők, mi van azon sirnivaló, hogy nem hallatszik a kurjantás...

Még egy óceánrepülő...

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Írország fővárosában, Dublinban tegnap felszállt repülőgépe Mac Intosh kapitány, hogy az Atlanti Óceánon át New-Yorkba repüljön. Egész Anglia nagy bizakodással tekint a vakmerő repülő vállalkozása elé.

Németország a békepolitika szellemében halad

Stresemann német külügyminiszter az optánsper jelentőségéről

— Az Estilap eredeti távirata —

Genfből jelentik: Stresemann német külügyminiszter a világsajtó Genfben időző képviselőinek tiszteletére teát adott, amelyen kijelentette, hogy a franciák polémiája a leszerelésre vonatkozó egyes német sajtóközleményekkel szemben helytelen, mert az egyedül irányadó politikát a német delegáció képviseli. Stresemann sajnálkozását fejezi ki azon, hogy Benes és Vanderveelde (belga delegátus) kiestek a legutóbbi választáson a Népszövetség tanácsából.

— Németország, — mon-

dotta Stresemann — még az eddiginél is gyorsabban haladt volna a békepolitika szellemében, de a Rajnavidek megszállása, nagy erkölcsi és anyagi megterhelést jelent számára.

Végül rámutatott Stresemann a magyar-román optáns-pör jelentőségére. Ez a kérdés, — mondotta Stresemann —

a kisebbségek védelmével együtt a Népszövetség egyik legnagyobb feladatát érinti.

Reméli Stresemann, hogy a megoldás kielégítő lesz.

Mozgőszínházak mősora

Heyman-Szinkör

Ma és holnap
3, 5, 7 és 9 órakor

**Itt megáll
a világ lélegzete**

VILÁGSZENZÁCIÓ!

A legnagyobb nemzetközi
film

Főszereplők:

Marcella Albani, Werner Krauss,
Alphons Fryland, Szőke Szakáll

Atlantic nyári mozgó

Szombat és vasárnap

3, 5, 7 és 9 órakor

Sláger Sláger

Rin-Tin-Tin

mint életmentő. A világhírű farkaskutya legújabb slágerfilmje 6 felvonásban

A délután 3 óras előadásokon fellépnek Bányász P., Szendrey L. és Galambos E. Karinyth Frigyes

Doktor ur

c. 1 felv. vigjátékában. Azonkívül Bányász és Galambos kuplúznak, Szendrey J. sanzonozik. A 3 óras előadások mérsékeltek.

Vasárnap d. e. 11 órakor

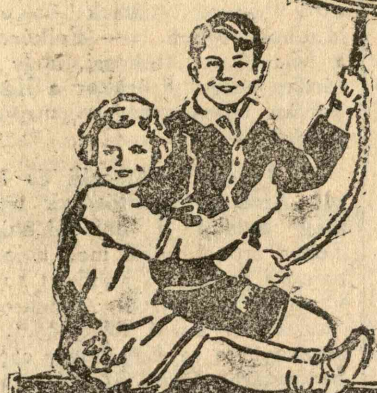
VARIÉTÉ

Emil Jannings, Lya de Putti legjobb filmje

Előadás keretében fellépnek Bányász P., Galambos E., és Szendrey J. Karinyth Fr. DOKTOR UR c. 1 felvonásos vigjátékában

Jön a szezon legnagyobb slágerfilmje A sanssouci malom

VOLT KOVÁCS, LESZ KOVÁCS MOST

Halljátok?

LEGOLCSÓBB
BEVÁSÁRLÁSI HELYSAS
PASSAGE

KOVÁCS NAGYÁRUHÁZA TESTVÉREK

SAS
PASSAGEE heti különleges
árjegyzékünk:

1 drb kávé szalvéta	---	---	---	---	Lei	9
1 drb nagy szalvéta	---	---	---	---	Lei	12
1 mtr. mosott vászon	---	---	---	---	Lei	29
1 mtr. gyűrött krepp, minden létező színben	---	---	---	---	Lei	33
1 mtr. mosott vászon	---	---	---	---	Lei	34
1 mtr. angol tennisz flanel	---	---	---	---	Lei	39
1 mtr. mosott sifon	---	---	---	---	Lei	42
1 mtr. francia flanel	---	---	---	---	Lei	57
1 mtr. pepitaszövet iskoláslánykák részére	---	---	---	---	Lei	75
1 mtr. schottis szövet iskoláslánykák részére	---	---	---	---	Lei	110
1 mtr. prima clott iskolakötényeknek	---	---	---	---	Lei	110
1 mtr. kabátbélés selyem	---	---	---	---	Lei	210
1 mtr. covercoat kelme iskolás gyermekek részére 140 széles	---	---	---	---	Lei	210
1 mtr. sötétkék szövet tisztagyapju iskolás gyermekeknek	---	---	---	---	Lei	260
1 mtr. 140 cm. széles női kosztüm szövet legujabb francia különlegesség	---	---	---	---	Lei	525
1 mtr. crepe de chine, garantált francia áru	---	---	---	---	Lei	580
1 mtr. női kabát kelme legujabb, francia különlegesség	---	---	---	---	Lei	525
1 drb iskola-paplan	---	---	---	---	Lei	525

Heyman szinkör

Szombat 3, 5, 7 és 9 órák: Itt megáll a világ lélegzete. Világszenzáció. Nagy nemzetközi film. Főszerepben: Marcella Albani, Werner Krauss, Alphons Fryland, Szőke Szakáll.

Vasárnap délelőtt 11 órák: Kőszivű démon. A világ legnagyobb expressionista filmje. 10 lejes helyárakkal.

Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órák: Itt megáll a világ lélegzete. Világszenzáció! Nagy nemzetközi film. Főszerepben: Werner Krauss, Marcella Albani, Alphons Fryland és Szőke Szakáll. Hétfőn 5, 7 és 9 órák: Itt megáll a világ lélegzete. Világszenzáció! Nagy nemzetközi film. Főszerepben: Werner Krauss, Marcella Albani, Alphons Fryland és Szőke Szakáll. Kedvezményes jegyek csak ma érvényesek.

Nol vásároljunk vásznat és asztalneműt???

FLEGMAN-nál!

3799

Uri fehérneműt, pijamát a legsebbe kivételben méret után készíti. **Tóth** uri divátüzlete

3477-2

Boda-papírüzlet vesz és elad használt hegedű- és zongorakottákat, iskolás könyveket. Friss búrok érkeztek. Kijátszott és új hegedűk kaphatók állandóan. 3902

A tengeri árak emelkedése miatt
megdrágult az élősertésA nagyvárad hentesek a sertéshus árának
fölemelését kérik

— Saját tudósítónktól —

Alig két hete, hogy az ármegállapító bizottság a nagyvárad husiparosok kérelme alapján foglalkozott a husárak revíziójával. A szakértők meghallgatása után, — mint ismert — a bizottság helyénvalónak és indokoltnak találta a sertéshus különként két lejjel való emelését. A marha- és a borjúhús ára azonban továbbra is a régi maradt.

Alig két hét telt el az ármegállapító bizottság döntése óta és ma délelőtt a nagyvárad husiparosoknak már egy újabb beadványa fekszik dr. Vostinár János főjegyző asztalán.

A memorandum aláírói hivalkoznak a legutóbbi vásáron kialakult árakra és ennek alapján kérik

a sertéshus árának újabb
revízióját.

— Az ármegállapító bizottság határozatának meghozatalakor, — írják többek között a husiparosok — az élősertés kilója nagyban vételnél 32--

37 lej volt és most az ár 37 lejnél kezdődik és közepes minőségű sertésnél meghaladja a 42 lejes árat is.

— A hirtelen árváltozást — a husiparosok szerint — a tengeri árak rohamos emelkedése idézte elő és a termelő kénytelen azt a vevőkre, tehát elsősorban a hentesekre áthárítani.

Mindezek alapján kérik
a husiparosok a sertéshus
árának sürgős revízióját,

mert a mai árak mellett nem találhatják meg számításukat és kényszerítve lennének a sertéshus kimérését korlátozni, sőt végső esetben teljesen be is szüntetni.

Dr. Vostinár főjegyző, aki a publikum legnagyobb öröme, már tegnap újból elfoglalta hivatalát a városházán, azonnal hozzáfogott a kérdés tanulmányozásához és az ő gyakorlati érzékével bizonyára közmegegyezésre fogja azt elintézni.

Mikor a mandolin
magától megszólal

Belgrádból táviratozzák:

A szerb főváros művészi körében két nap óta jóformán egyébről sem beszélnek, mint arról a misztikus élményről, amelyben a belgrádi opera primadonnájának, Valiani Eugénának és férjének, Zaliani mérnöknek volt része.

Valianék egy százszentendős régi kastélyban laknak, amely az Obrenovics királyi családnak volt a tulajdona. A házaspár tegnapelőtt a színház előadása után hazatért, az aszszony lefeküdt, a férj még egy ideig az asztal mellett olvasgatótt. Éjfél tájt az asszony felriadt álmából és ijedten mutatott a falon lógó régi olasz mandolinra, amely az énekesnő tulajdona. A férj is odanézett és

megdöbbenve látott a falon
a mandolin fölött egy
nagy fekete árnyékot.A következő pillanatban
a mandolin megszólalt és
percekig zengett.A különös zene csak akkor
hallgatott el, amikor Valiané
rémülten felsikoltott.

A házaspár másnap elbeszélte titokzatos élményét, amely azóta Belgrádban állandó szóbeszéd tárgya. Az újságok

hasábos cikkeket közölnek a magától megszólaló mandolinról, amelyet Valianiék a napokban be fognak mutatni egy előkelő belgrádi okkultista társaságban.

Heyman-Szinkör

Jön! Jön!
Jön! Jön!

30 tagú bécsi operett-revü társulat

12 bécsi girl

12 szolista

Nagy balett

Kápráztató toilették

Pazar kiállítás

Saját jazz-band zenekar

Mindenkinek

látnia kell!

Egy zsidó bement a kóser vendéglőbe és jól megebedt. Ebéd után kijelentette, hogy nem tud fizetni.

A főpincér galléron fogja, odaállította arccal a kijárat felé, ráparancsolt, hogy haladjon előre, aztán egy jót rugott rajta, úgy, hogy szegény kiesett a járdára.

Ezt látta egy másik zsidó, aki épp befejezte ebédjét. Se szó, se beszéd, felkelt, oda ment az ajtóhoz, megállt arccal a kijárat felé, előrehajolt és úgy kiabált:
— Zahlen!

Legmegbízhatóbban
és leggyorsabban
fest, tisztít, mos a

KRISTÁLY

új felvételi üzlete

Alexandrii (Teleki)-utca 16. sz.

Kölcsönt

legolcsóbban, legelőnyösebben nyújt a

Granaria

Oradea

Sanatorium
Maria-Grün
bei Graz
Steiermark

Gyógy- és vizgyógyintézet minden modern orvosi berendezéssel. — Diétás, továbbá hideg- és melegfürdő. — Csodaszép őszi és téli üdülőhely ideges és belsőbetegnek részére.
Vezető- orvos: Dr. E. Stöchl.
Kérjen képes prospektust!

SPORT

Románia legjobb uszói Váradon

Az NSE országos versenyének nevezési listáján meglát-szik, hogy az idei versenyek-ben szegény szezon, alaposan kiéheztette egy-egy verseny-alkalomra a romániai verseny-zőket. A listából kitűnik, hogy nincs egyetlen épkézláb ver-senyzőnk, aki nem kapott vol-na két kézzel e kitűnő alkal-mon. Így a holnapi versenyen a hatalmas és kitűnő mezőnyök harca oly lebilincselően izgal-mas látványt fog nyújtani, amilyenben még nem volt része a váradi publikumnak. Szébbnél-szebb revanche-küzdelmek a hölgyszámokban, elejétől vé-gig lenyűgözik még a laikus nézőt is.

A váradi lányok közül Ho-ványi Sári és Anci, Sugár Baba, Crovattó Elvira, Munk Olga, Szedő Manci, Vicsay Nusi, Breslauer Irén és Lili, Horváth Ica, Szűcs Ilus indul-nak a kitűnő kolozsvári lányok ellen.

A stafétákban két hölgycsa-

pat indit az NSE, a kolozsvári bajnok együttesével szemben. De a holnapi versenyen so-rompóba áll az NSE vala-mennyi versenyzője, hogy di-csőséget szerezzen Várad sportjának. Az indulók között ott látjuk Felicides I. és II., König, Schönberger, Krecs-máry, Devich nevét, míg az ifjúságiak közül Török II., Mokos III., Barna II., Klein, Weiszberger és Szabó nevei tűnnek ki.

A vízipólóban az NSE re-vanch-ot ad a KAC-nak, ko-lozsvári győzelméért, míg a második mérkőzés az Univer-sitatea első csapata és az NSE ifik barátságos találkozá-sa lesz. A mindvégig izgalmas, ér-dekes verseny előfutamat a 400-as távolúszással együtt délelőtt tartják. A döntő mér-kőzések délután fél 4 órakor kezdődnek. Az NSE közismer-ten kitűnő rendezésében le-folyó verseny befejezése után bankett, díjkiosztás és tánc

○ A NAC hírei. A Nagyvárad-i Atlétikai Club vezetősége ma, szombaton este 7 órakor értekez-letet tart. Holnap vasárnap dél-előtt 11 órakor a Royal-kávéház fölötti klubhelyiségben gyűlés. — Fölkérlek mindazon urakat, akik-nél taggyűjtő iv van, hogy azokat föltétlenül hozzák magukkal. A sa-lak szakosztály tagjai szombaton este 9 órakor gyűlnek össze a klubhelyiségben. — Felkérlek a Nac törpe játékosai, hogy va-sárnap reggel 8 órakor a Károly-pályán teljes számban megjelen-jenek.

○ Törekvés—Macabi és Biho-rul—Amateur mérkőzések nyitják meg holnap a bajnoki szezont. Teljes erővel indul meg holnap a bajnoki kampány. Mindjárt az első vasárnapon három érdekfeszítő mérkőzés kerül lejátszásra, — amennyiben az Egyetértés csapata Szalontára randul át, hogy az ot-tani Nsc-vel bajnoki küzdelem keretében mérje össze erejét.

Látogatás a váradi „Apostolok háza”-ban

Tegnap az enyha, napsugaras, őszi délelőttön lesétáltunk az „Apostolok házába”, hol a zéld lelkű Katalin nővér fogadott.

A termekben szorgos munkál-kodások folytak s az első perc-ben szembe tűnt, hogy az intézet-ben nagy változások történnek. Érdeklődésünkre Katalin nővér előadta, hogy az „Apostolok há-za” egy új osztállyal bővül.

Megtekintettük a már kész szobákat, melyekben az őszi ve-rőfény sugarai minden a leg-nagyobb tisztaságtól ragyogott. A hófehér, barátságos szobákból tág fás udvarra van kilátás s a tárt ablakokon keresztül friss, egész-séges levegő ömlik a kedves ottho-nias lakásokba.

Katalin nővér elmondta, hogy itt, az otthonról elszakadt, vagy család nélküli tisztviselőnk kap-hatnak teljes ellátást. A Tisztvi-selőnk Otthon öt nagyobb, öt ágyas teremből és három egy-ágyas szobából áll. Az itt elhe-lyezkedni akaró tisztviselőket nemcsak a legkedvezőbb olcsó el-látással, hanem otthonos szellem-mel és szeretettel várja Katalin nővér, mert az ő vezetése alatt áll a Tisztviselőnk Otthon.

Katalin nővér édesanyja Olasz páternek, az ismert hitazonok-nak, kinek beszédei, mely vallá-sos szellemtől áthatott könyvei mindenütt feltűnést keltettek és a legnagyobb elismerést és tiszte-letet vívta ki velük.

Katalin nővér már több év óta fejt ki áldásos munkásságot s az idegenbe került tisztviselőnk, kik az ő vezetése alatt álló ottho-nban kívánnak elhelyezkedni, a kedves, szép otthonon kívül, a le-hető legkedvezőbb szellemi irá-nyításban is részesülnek.

Meggyőződésünk, hogy Nagy-várad a Tisztviselőnk Otthonban egy igen fontos új szociális és kulturális intézményt nyert.

Esőernyő Blum Vilmosnál

mélyen leszállított árban

Javításokat és áthuzásokat olcsón vállalom.

Nem látta? Nézze meg!

Látta? Nézze meg még egyszer!

Foto Aurora

művészi fénykép-kiállítását a Heyman-Szinkör épületében.

Felvételek minden időben

Műterem:

3901

Emke-palota II. emelet — Lift

Telefon

Heti árjegyzék

Valódi karlsbadi teáskészlet 6 személyes	—	—	450 lei
Karlsbadi színes uzsonnákészlet 6 személyes	—	—	140 lei
Karlsbadi színes teáskészlet 6 személyes	—	—	140 lei
Karlsbadi színes étkező készlet 6 személyes	—	—	1600 lei
Valódi ROSENTHAL teáskészlet 6 személyes	—	—	1000 lei
Valódi ROSENTHAL ebédőkészlet	—	—	4000 lei
Valódi ROSENTHAL kávékészlet 6 személyes	—	—	1000 lei
Főzőedény „ROSENTHAL” 6 személyes	—	—	200 lei
Előételes tálak „ROSENTHAL” 6 személyes	—	—	200 lei

Kristály üvegekészletek 6-12 és 24 személyre. — Evőeszközök valódi „Berndorfi” — Gyógyszereseknek mindenféle üvegek és tegelyek gyári árakban — Demjonok kosárbafonott üvegek

Tábla, ablaküvegek asztalosoknak és építészeknek olcsó árakban. Eladás nagyban és kicsinyben

Frații Komlós Testvérek

Gyári raktár nagykereskedés

ORADEA—NAGYVÁRAD N. Iorga (Zöldfa)-utca 13. Telefon: 372

REGGELI POSTA

LEVÉL VAGÓ JÓZSEFHEZ,
A BÉKE-PALOTA ÁLMODÓ-
JAHÓZ

Kedves Mester!

Egész bizonyos, hogy még emlékezni fog reám arra a sápadt, kicsiny és sovány elemistára, akit romantikus nagyváradi diák korában a számolás elemeibe bevezetett. Biztosan emlékszik még arra a régi Pável-utcai kis házra, ahol velem egy szobában lakott és ahol bizony inkább kamaszos diák csínyekre oktatótt, mint a reáliskola első osztályának komoly tudományára. Ön akkor körülbelül hetedik volt, én éppen, hogy csak kijártam az Auspitz-iskola negyedik osztályát, bevallhatom freudi őszinteséggel és a régi emlékek zavaros tárházából felidézett becsületes önvallomással, hogy soha ember nekem annyira nem imponált, mint Ön, kedves mester. Nem a tudományával, nem a művészi érzékével és nem a zsenialitásával. Nekem mindarról még abban az időben halvány fogalmam sem volt.

Hanem kiirihattam és egész életre szóló impressziókat keltett bennem az Ön égő két fekete szeme, bozontos ragyogó fekete haja, örökös vidámsága, ötletes kamaszsága és bámulatos biztonság, amivel a társaságokban érintkezett. Ön volt akkor a fabódé leghűségesebb habitúje és nem fog haragudni, hogyha felepelezem, hogy közszereplését, mint diákjegy árusító kezdte meg Nagyváradon. Ön volt az éjjeli zenék, a fenszterpromonádok legötletesebb rendezője és bizony megtörtént, hogy éjszakai csavargásban, szülői tilalom ellenére is sokszor magával cipelt engem is a zsenge, fejletlen és értelmetlen gyermeket, az imádott ablaka alá, aki éppen napirendre került az éjjeli zenék műsorában.

Élénken visszaemlékszem arra, hogy kis közös szobánk hosszú hónapokon keresztül, valóságos műhelyé alakult át. Reggeltől estig dolgozott Ön ott, rajzolt, faragott, festett és ragasztott. Akkoriban inkább az enteriőr-berendezéseket kedvelte, keménypapírosból fantasztikus külsejű miniatűr-zongorákat és egyiptomi stílusú butorberendezéseket készített gyermeklányok megrendelésére és fervegette egy tündérpalota építését is, amelyhez az egyik szöke kislány különösképpen ragaszkodott.

Erről a tündérpalotáról sokat mesélt akkoriban nekem kedves mester. Elmondotta, hogy ez a kastély olyan lesz, amilyenhez hasonló még a mesében sincs. Falait kristálytükrökből építi, minden szobát tetszése szerint sülyesztheti, vagy felemelheti oda, ahova akarja. Ezenkívül a kastély önmagától vándorolni is tud. A tündérr királynő egyetlen intésére megindul és elszáll a világ legszebb tájaira, ahol örökösen mosolygó tavasz van és ahol az

emberek mindig színházat játszanak.

Látja kedves mester, ez a vándorló tündérr kastély és ez az örökös színház egészen élénken nyomul fel most tudatomban, amikor olvasom, hogy a Béke-palota építését Önre fogják bízni. Valószínű, hogy Ön már régen elfelejtette az egész gyermekkori számárságot. De úgy látszik ez az álmodozás kiirihattatlanul szunnyadozott a teremő zsenijének mélyén és csak alkalomra várt, hogy testet öltözzön.

Mert kétségtelen, hogy a vándorló kastély nem egyéb, mint a Népszövetség Békepalotája. Káprázatos, csodálatos lépcsőházak, tükrös termek, korridorok, passzádok, tornyok, erkélyek, titkos kamarák és sülyesztő szobák. A vidék, ahova kerül ugyanaz, ahol kedves mester Ön már gyermekkorában megálmodta. És még az emberek is ugyanazok. Állandóan színházat játszanak, habár diplomataknak, politikusoknak és államférfiaknak is nevezik magukat. Mindez a valóság világitásában csak gyermekkori ábránd, megvalósíthatatlan álom. Maga a

Népszövetség is az, az örök béke illúziójának hivatalos és organizált szervezete, a palotája sem lehet más, mint egy fiatalos rajongással és álmodozással átgondolt illúzió.

Bizonyos, hogy Ön fogja felépíteni ezt a tündérpalotát, amelyet imé, kedves mester, ha nem tudná emlékeztetem arra, itt álmodott meg magának először a Körös partján, holdfényes nyári éjszakákon, abban a misztikus, kékesen párázó ködben, ahol már annyi világgrszoló ábránd született meg.

Éjszakai tanácskozás az Astória külön termében a színházi kérdésről

Ma dönt a városi állandó választmány — Mit mond dr Egry polgármester

Ma délbén 12 órakor ült össze Nagyvárad város tanácsa, hogy döntsön abban a kényes kérdésben, amely már hetek óta izgalomban tartja a város közönségét. A színház kérdése ez. A tanács határozata jelen pillanatban még ismeretlen előttünk, mert hiszen a tárgyalások egész a kora délutáni órákig is eltarthatnak és így annak az eredményére csak azokból a felfogásokból kell következtetnünk, amelyek felölös személyiségek szájából nyilatkozatok formájában már eddig is elhangzottak. Sajnos, ezek a kijelentések csöppet sem megnyugtatók és bármennyire meg van bennünk a jóindulat, végső konklúzióként megállapíthatjuk, hogy

a váradi magyar színház játszás hihetetlen nagy veszedelembe sodródott.

A kolozsvári román nemzeti színház és Opera heti háromszor való vendégjátékán kívül sok más hivatalos elgondolás végérvényesen kizárja annak lehetőségét, hogy egy jól megszervezett, önálló magyar társulat prosperálhasson.

Mint mondtuk, a tanács tagjainak a felfogását csak nyilatkozatokból ismerjük és éppen ezért az ülés megkezdése előtt felkerestük dr Egry Gergely polgármestert, hogy nagy vonásokban körvonalozza előttünk álláspontját, amely kétségtelenül nagyjában fedi a többi tanács tagok felfogását is. Annál is inkább helyénvalónak találtuk ennek a kérdésnek a föltevését, mert tudomásunk szerint

tegnap este az Astória külön szobájában a polgármester elnöklése mellett rögtönzött értekezletet tartottak,

amelyen dr Soós István és Craciun Andrei, dr Simonca György tanácsosok, továbbá

Popa Mihály ügyosztályfőnök vettek részt. Ezen egyedül és kizáróan a színházi probléma megoldásának lehetőségéről tárgyaltak. Ennek az éjszakai tanácskozásnak minden bizonyonnyal az volt a célja, hogy a ma délelőtti tanácsülés elé kész programmal menjenek, a mellyel elejét veszik a fölösleges és amugy is meddő vitáknak.

A polgármester közvetlen szívélvességgel állott munkatársunk rendelkezésére és a következőket mondotta:

— Az Astóriában megtartott adhoc értekezleten tényleg a színházat érintő kérdések kerültek szőnyegre. Az ügyben elfoglalt álláspontunkat — amely valószínűleg fedi a ma déli tanácsülés felfogását is — röviden a következőkben foglalhatom össze:

— A színházat hetenkint három este Victor Eftimiunak adjuk bérbe.

A többi négy szabad estén kizárólag a magyar társulat játszik.

Ezt a megoldást mi, tanács tagok, igen elfogadhatónak találjuk és a heti négy estét elegendőnek tartjuk arra, hogy a magyar színigazgató egy nívós és jól megszervezett társulatról gondoskodhasson. Hiszen a többi estéken más városokban játszhat.

— Elhatároztuk, hogy a legrövidebb időn belül

egy öt tagból álló szinügyi bizottságot alakítunk

és ennek a bizottságnak lesz az a feladata, hogy művészi szempontból ellenőrizze az előadásokat. Amennyiben a szinügyi bizottság úgy találja, hogy a társulat nívója nem üti meg azt a mértéket,

amit ennek a városnak román és magyar publikuma joggal elvárhat, abban az esetben

a bizottság intézkedni fog a miniszteriumnál, hogy más társulat jöjjön Váradra.

— Mi lesz a ruhatár és a büfé bérbeadásával — vetjük föl a kérdést — mert szerintünk legal-

kalmasabb volna a bérösszeg felet a román, fele összegét pedig a magyar társulatnak átengedni.

A polgármester egy pillanatilg késtelkedik a válasszal, majd így szól:

— Erről ugyan nem volt szándékomban nyilatkozni, de ugyanez az én felfogásom és a kérdést így is fogjuk megoldani.

Bent a tanácssteremben már türelmetlenül várják a polgármestert.

Rin-Tin-Tin

az életmentő

az Atlantic nyári mozgóban

Követeljen

minden üzletben,
minden vásárlásnál,
minden fizetésnél

AMITIÉ-bélyeget

A csatlakozott kereskedők és iparosok INGYEN adják az AMITIÉ-bélyeget! — Aki 60 drb bélyeget gyűjt: részesedik a kereskedők hasznában. — Minden gyűjtőlap

30.000 leig való készpénzrészvételre

jogosít az AMITIÉ forgalmából.

Itt megáll a világ lélegzete

Hatalmas siker a Heyman-szinkörben

Minden várakozást felülmul az az általános és hatalmas siker, amely a tegnapi bemutaton valósággal meglepte a Heyman Szinkör közönségét az itt megáll a világ lélegzete előadása alatt. Szorongásig megtelt eddig minden előadáson a Heyman Szinkör díszes nézőtere, s ez érthető is, mert a filmben a legkiválóbb film-művészek játszanak a legkéletesebb rendezésben, pazar kiállításban és eddig mindent felülmuló toalettekben. Valóban nagy film és így természetesen, hogy Párisban is a grand prix-t nyerte el. A film csak néhány napig maradhat.

Rin-Tin-Tin

az életmentő

az Atlantic nyári mozgóban

Egyik meséli a másiknak, hogy még mindig a legolcsóbb cipőbevásárlási forrás a

Selejtes Cipőáruház, Színház-utca 4.

MOZI

Az Atlantic nyári mozi műsora:

Szombat d. u. 3 órakor:
Rin-Tin-Tin, mint életmentő.
Ezen kívül Karinthy Frigyes „Doktor úr” c. 1. felvonásos vígjátékában fellépnek Bányász Pista, Szendrey J. és Galambos E., akik ezenfelül kupléznak és szonoznak. — Mérsékelt helyárak.

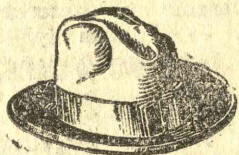
Szombat 5, 7 és 9 órakor:
Rin-Tin-Tin, mint életmentő
és kitérő Zigotto burleszkek. Rendes helyárak.

Vasárnap d. e. 11 órakor
matiné: Varieté. Emil Jannings és Lya de Putty parádés szerepe. Ezen kívül Karinthy Frigyes „Doktor úr” c. 1. felvonásos, Bányász P., Szendrey J. és Galambos E. elemével, akik ezenfelül kupléznak és szonoznak.

Vasárnap d. u. 5, 7 és 9 órakor:
Rin-Tin-Tin, mint életmentő
és kitérő Zigotto burleszkek. Rendes helyárak.

— **Rin-Tin-Tin, mint életmentő.** Az Atlantic nyárimozgó igazgatósága műsorra vette a világ leghíresebb farkaskutyájának slágerfilmjét, a Rin-Tin-Tin, mint életmentő. Ez a mindvégig izgalmas cselekményű film számtalan módot nyújt nemcsak az állatkedvelőknek, hanem mindenkinek arra, hogy az idomítás ily tökéletes teljesítménye előtt bámulatát és csodálatát fejezze ki. A kitérő film mellett Ziggottó két burleszke megy, amelyek bizonyára hangos derűt okoznak a nézőknek.

Valódi Borsalino

valamint saját gyártmányú divatkalapok

nagyon olcsó árban

Heller és Deutsch

kalapgyár Nic Iorga (Zöldfa)-u. 21. alatti lelkárában.

Női és férfikalapok festését és alakítását vállaljuk.

Értesítés.

Értesítjük t. híveinket, hogy megbíztuk Mandel Béla és Nyul Sámuel Aggokházi bizottsági tag urakat, hogy f. hó 18., 19. és 20-án a kihelyezett Aggokházi gyűjtőperselyeket kiürítsék és az összegyűlt pénzt a Szentegyház pénztárába beszedeltassák. **Klein Adolf**, az Aggokháza elnöke.

Börönd, ridikül,

iskola- és irattáska 3917 készítő és javító műhelyben minden ezen szakmába vágó munkát olcsón és szakszerűen készítem **Ösztreicher Ignác Rimánóczy-u. 12.**

Divatlanelek, barchendek csodás kimintázásban beérkeztek **Leitner Márton Rt.-hoz.**

Mi újság?

A lei ma Zürichben: 321.—

Zürichi nyitás

BUKAREST 321.—

BERLIN	—	—	—	—	12337	—
NEW-YORK	—	—	—	—	518 62	—
LONDON	—	—	—	—	2511 75	—
PARIS	—	—	—	—	2033 25	—
MILANO	—	—	—	—	2825	—
BUDAPEST	—	—	—	—	9065	—
PRAGA	—	—	—	—	1537	—
BÉCS	—	—	—	—	7310	—

Váradí árfolyamok

1927. szeptember 17.

	Pénz	Áru
Pengő	28 25	28 40
Dollár	161 25	161 75
Cseh korona	4 79	4 81
Svájci frank	31 20	31 30
Oszták shilling	22 75	22 90
Francia frank	6 35	6 40
Angol font	788	790
Olasz lira	8 80	8 90

HEYMAN SZINKOR

Itt megáll a világ lélegzete

a filmek filmje és slágerek slágere

Marcella Albani, Werner Krauss, Alphons Fryland, Szőke Szakáll

* **Román, cseh, jugoszláv és lengyel képviselők interparlamentáris uniója.** Prágából jelentik: Hír szerint október végén Prágában román, cseh, lengyel és jugoszláv parlamentári képviselők interparlamentáris kisantant megalakításáról fognak tanácskozni.

Feltétlenül nézze meg Rin-Tin-Tin legújabb és legjobb szerepét az Atlantik nyári mozgóban.

* **Sirkőavatás.** Boldogult édes jó szüleink, Gerő Béla és neje sirkőavatása folyó hó 18-án d. e. 10 és fél órakor lesz a Rulikovszky temetőben, melyre rokonainkat, ismerőseinket és jóbarátainkat ezúton hívjuk meg. **Gyermekei.**

* **A külföldön tanuló zsidó egyetemi hallgatókat a Segélyező-Bizottság felhívja, hogy kérvényeiket a jövő tanévi segély ügyében folyó hó 26-ig adják be.** A kérvényhez melléklendő a legutolsó tanulmányokról szóló bizonyítvány. E nélkül a kérvényt figyelembe se veszi a bizottság.

A legnagyobb élvezetet nyújtja az Atlantic nyári mozgó vasárnap d. e. 11 órás matinéja. Gazdag műsor.

* **Kenyérek Nagyváradon.** A „Nagyvárad Estilap” tegnapi számában elnézés folytán tévesen kerültek be a maximális kenyérrétek. A helyes árak a következők:

Nullás kenyér angróban 14 lej;
Nullás kenyér detailban 15 lej;
Félbarna kenyér angró 12 lej;
Félbarna kenyér detail 13 lej;
Barna kenyér angróban 6 lej;
Barna kenyér detailban 7 lej.

* **Ma és minden szombat este disznótörős vacsora, gróf Zichy-féle borokkal.** Legszolidabb árak, pontos kiszolgálás a Kath. Körben Kraicsiknál.

A szezon első nagy filmje a Sanssouci malom.

* **A cseh hadsereg főfelügyelője egy volt osztrák-magyar tábornok.** Prágából jelentik: Massarik cseh köztársasági elnök az újonnan szervezett hadsereg-főfelügyelői állásra Podhajszky tábornokot nevezte ki. Podhajszky tábornok az osztrák-magyar hadseregben is szolgált.

Otto Gebühr, Olga Tschechova, Hanny Weisse és Georg Alexander játszik a Sanssouci malom főszerepeit.

* **Egy hadirokkant kérése a jó emberekhez.** Bálint György munkaképtelen hadirokkant járt bent szerkesztőségünkben és elpanaszolta tragikus sorsát. Arra kéri a jó embereket, juttassák el könyöradományait a „Nagyvárad” kiadóhivatalába (Károly herceg, v. Szilágyi D.-u. 6.), hogy nyomorgó, éhező kis családját megmentsék.

Heyman Szinkor

Vasárnap d. e. 11 órakor

Kőszivű démon

Jaque Catelaine

10 leles helyárakkal

* **Dr. Mensendieck torna fogyókúra, klasszikus tánciskola nyit meg Váradon** kis lányok, fiúk, nagy lányok és asszonyok részére okt. 1-én, mint Egyházi Gyíssa testkultúra iskolájának fiókja, Gellért Melinda vezetésével. Beiratkozási cím és időpont hirdetve lesz.

* **Vadászok figyelmébe!** A Biharmegyei és Nagyvárad Vadásztársaság figyelemzteti az összes vadászokat, hogy az avirhási erdő kiirtott, valamint más részein is, mindennemű vadászat tilos, mert ezen terület a társaság tulajdonát képezi. Elnökség.

* **Molett hölgyek számára utólérhetetlen melltartó, gyomor és hasköti kombinációk rendelkeznek egyéni termetre csakis Kovács Sándornénál. 1.**

Női divat szalonomat

Avram Iancu (Kossuth)-utca 11. szám alól
Nic. Iorga (Zöldfa)-utca 21. sz. alól
helyeztem át és kérem a nb. hölgyközönség becses pártfogását
3791 **WEISZ SÁMUEL** női divat szabó

Matiné az Atlantic nyári moziban

Vasárnap d. e. 11 órai kezdettel

VARIÉTÉ

Emil Jannings és Lya de Putti szenzációs filmje 9 felvonásban

Ezenkívül

KARINTHY FRIGYES

DOKTOR UR

c. 1 felvonásos vígjáték, amelyben fellépnek Bányász P., Szendrey J. és Galambos E., akik e szerepükön kívül még kupléznak és szonoznak

* **„Láposy Zeneiskola”** hegedű, zongora és zeneelméleti tanszakkal. Str. Simion Stefan (Bethlen)-u. 20.

A német filmművészet legjobbjait játszik a Sanssouci malom főszerepeit.

Női kabátok és ruhakelmék, férfiszövetek és szabókellékek óriási választékban Leitner Márton Rt.-nél

* **New-York Times (amerikai), minden nap friss száma kapható a Hegedűs Hírlapirodában.**

Intézetek fehérneműek

glot kötények, gallérok legolcsóbban beszerezhetők

IRIS áruház 3576

Sas-palota, volt Sas-kávéház bejárata

Sötét színből bármely világos színre fest a KRISTÁLY

Piața Unirii (Szt-László-tér) 16.

Vásznat, chiffont, damasztárt jól olcsón Leitner Márton Rt.-nél szerezhet be.

Házhelyek a Bunyitaligetben

Megszűnik a lakáshiány, amelyben a város legszebb helyén fekvő Spitz-telep (Bunyitaligetben) parcellázásra került, mely parcellák igen kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Az, aki kis tőkéjét jól és hasznosan akarja befektetni, siessen, míg le nem késik.

Az építkezéshez szükséges homokot és kavicsot ingyen kapja. A vízvezeték és villany már be van vezetve.

Az uszodai villamos megállótól 2 percnnyire fekszik, azonban a villamosjárat rövidesen megindul egész a telepig.

Értekezhetni:

Spitz Sámuel és fia

vaskereskedésben Mihai Viteazul-tér

Orgazdaságért egyévi börtönre ítélték a Krausz-Moskovits- szeszgyár igazgatóját

— Budapesti tudósítónk tavrata —

Az elmúlt évben Zimmermann Adolf, a Krausz és Moskovits-féle pesti szeszgyár egyik igazgatója, megbízta főépészt, Szücs Imrét, hogy bizonyos autókalkulációkat várszóljon. A főépész ekkor Budapest köztisztasági hivatalának kocsimesteréhez, Stein Jánoshoz fordult, aki neki

5.200.000 koronaért kldta a kívánt autókalkulációkat.

Közben a köztisztasági hivatalban házi vizsgálatot tartottak, amikor is kiderült, hogy

Stein lopta az alkatrészeket.

Mire a kocsimestert lopás bűntette miatt följelentették, le is tartóztatták, de később szabadságra helyezték. Ellene lopás bűntette címén, Zimmermann igazgató és Szücs főépész ellen pedig

orgazdaság címén indult meg az eljárás.

Az ügyet ma tárgyalta a pesti büntetőtörvényszék Krayell-tanácsa. A bíróság a köztisztasági hivatal kocsimesterét dr. Rajna Soma védelme után egyévi börtönre ítélte, de bűnösnek mondotta ki a másik két vádlottat is és

Zimmermann igazgatót egyévi börtönre, Szücs gépészt pedig négyhónapi fegyházbüntetésre ítélte.

A védők fellebbezést jelentettek be az ítélet ellen.

AMITIÉ

mindenkié

Vásároljon azokban az üzletekben, amelyek

ingyen AMITIÉ-bélyegeket

adnak minden vásárlás, vagy rendelés után

Ha gyűjtöd az Amitié, 50.000 lei a tied!

Bőröndöket, akták és iskolatáskákat, valamint divatos ridiküloket detailban és engro árakban árusít

Nagyvárad Bőröndárú és Táskagyár

Str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 18.

E szakmába vágó javításokat olcsón eszközöl. 3247

Ki hívta magukat ide ? ...

— kérdezte egy felelős hatósági tényező
a várad vasuti forgalmi felügyelőtől

**Az Estilap munkatársa kinyitja a felügyelőség és meggyőződött
a helyiség tarthatatlan állapotáról**

Tegnap számunkban részletesen leírtuk a nagyvárad vasuti forgalmi főnökség kalandos kálváriáját, amelynek egyetlen parancsszóra, most már harmadszor fel kell szedni a sátorfáját és költözködni kell. A legmelegebb együttérzéssel és részvétellel tárgyaltuk a derék vasutasok szomorú sorsát, akik ugyálszik nem bírnak maguknak állandó letelepedési helyet találni, minden nap ki vannak téve annak, hogy a lélekkelküli bürokratizmus egyetlen parancsszavára egyik városból a másikba hurcolkodniuk kell.

Cikkünknek különösen a vasutasok körében élénk visszhangja kelt.

Nagyváradon ugyanis észre sem vették áprilisban, amikor ez a nagyfontosságú hivatal felsőbb parancsszóra hozzáuk került. Eljöttek ide mintegy százötvenen családostól együtt egy tulzsfolt városba, ahol nem gondoskodtak számukra lakásokról, még irodahelyiségről sem.

Kétségtelen — mondják nekünk, — hogy fontos adminisztrációs okok is amellel szólnak, hogy a vasuti forgalmi felügyelőség a mai beosztás mellett Szatmáron legyen.

De az adminisztráción lehetett volna változtatni, ha Nagyvárad városa másképpen fogadja a vasutasokat.

Szatmár városa felismerte, hogy a város kereskedelmi életének nagyszerű fellendülését jelenti a forgalmi felügyelőség. Nemcsak azért, mert helyben azonnal intézkedni lehetett a legfontosabb vasuti kérdésekben, hanem, mert több, mint egymilliót tesz ki havonta az az összeg, amit a vasutas

családok egy városban megélhetésükre fordítanak és hasonlóan jelentékeny támogatásban részesítik nyomtatványmegrendelésekkel és anyagbeszerzésekkel a helybeli iparosokat is.

Nagyvárad közönyösen nézte a vasutasok vergődését s egyetlen szava sincs ahhoz, hogy ez a fontos hivatal most milyen okokból elköltözik tőlünk. Kemény tanúság ez, amelynek le kell vonni a következményeit, most készül a vasut reorganizálására vonatkozó új javaslat. Nagyváradnak nem szabad elmulasztani az alkalmat, hogy visszakövetelje magának a forgalmi főnökséget, de teljesíteni kell a vasutasokkal szemben örkölési köteleességét is, úgy, hogy azok meg legyenek elégedve Nagyváraddal és ne kíváncsozzanak el többé a városból.

A Nagyvárad Estilap munkatársa Dancasiu főfelügyelő, forgalmi főnök invitálására, személyesen kintjárt a forgalmi főnökség-nél és így magunk is meggyőződhetünk az ottani helyzet tarthatatlanságáról. Az épület egy kivülről tetszetős, villaszerű, nagy kétemeletes ház, az állomás közepében. Nem hivatalnak épült, hanem szálláshelynek átalátzó vasutasok részére, akik hosszú szolgálati utjuk után itt pihenék ki a fáradalmaikat. A szobák egytől-egyik, mind kicsiny, betonpadlózott egyablakos zugok, ahol legfeljebb két ágy számára jutott azelőtt hely. Most pedig ugyanezekbe a szobákba négyöt tiszttviselőt is be kellett szorítani.

Dancasiu főfelügyelő, miközben végigvezetett bennünket az épületen, a következőket mondta:

Nem találta tízezer lejét és meggyanusított egy várad rendőrt egy részeg ember

Később előkerült a pénz és a rendőrt rehabilitálták

A szőlőhegyek alján, a Maklhetes korcsmában görbenapot csinált magának Nemere Simon. Alaposan berugott és részegen támoigott hazafelé a Parcul Stefan cel Mare (Tisza Kálmán)-téren. Miklós György rendőr kocsiba ültette és úgy szállította haza a részeg embert.

Tegnap délelőtt megjelent a rendőrségen a kijózanodott Nemere Simon és panaszt emelt Miklós György ellen, hogy a kocsiban a zsebéből 10.000 lej készpénzt kilopott. A rendőr határozottan tagadta a vádat, de azért

mégis gyanuba fogták és letartóztatták.

Az éjszaka folyamán Osohian rendőrkomiszár megtudta, hogy Nemere Simon megint görbenapot csinált magának, ezúttal a Zöldfa-vendéglőben. Különösnek találták, hogy Nemere, akinek állítólag minden készpénzét elloptak, újból pénzt tudott szerezni magának. A detektívek elővették Nemere urat, akinek a zsebében 9 darab ezres rejtőzött. — Természetesen kihallgatták a mestert, aki sürü hebegés közben beismerde a tévedését.

Miklós György rendőrfelügyelőnek teljes elégtételt adtak és helyébe Nemere Simon, a mulatós és feledékeny ember került a cellába.

— Minden tisztviselő lába alá deszkákat kellett beszerezniük. De ez sem sokat használ. Az ablakokat például nem lehet kinyitni, mert az összes akták kirepülnek a léghuzam miatt.

Egész nyáron a legegészségte-
lenebb hőségben kellett dolgozni, csukott ablakok mellett.

Miután a hivatalnokok megbetegedése napirenden volt,

dr. German, a kolozsvári egészségügyi inspektor határozott utasítást adott az át-helyezés iránti kérelemre.

— Nekünk csak Szatmáron van a helyünk — mondta a főfelügyelő. Az a legmegfelelőbb pont az adminisztráció ellátására. Nagyváradról nem tudjuk jól ellátni a dolgunkat.

A tisztviselők állandóan uton vannak. És egy-egy ut három napig tart.

Különben pedig a saját lelkiismeretem megnyugtására megkérdeztem a tisztviselőket, akarnak-e itt maradni, vagy menjünk Szatmára? 95 közül 11 szeretne itt maradni, családi körülményei miatt.

— Kérem rektifikálja az átköltözési kiadásokra vonatkozó megjegyzésüket. A költözés nem kerül pénzbe senkinek, minden tisztviselő az egész fizetésének megfelelő összeget kap átköltözési díj címén és ezt a pénzt az utolsó krajcárig megtakaríthatja. — Amelleit itt a lakásviszonyok is kibírhatatlanok. Méreg drágán lakunk. Szatmár városa rendkívül áldozatkész volt velünk szemben mindig. Egy egész szállodát kibérelt 800 ezer lejért a számunkra és hónapokon át a város költségén kosztoltak a vendéglőkben a hivatalnokok. Mig itt ridegen bántak velünk, sőt

az egyik tekintélyes megyei vagy városi úr annakidején, — nem emlékszem rá jól ki volt, — kijelentette, hogy senki sem hívott bennünket.

Vese-velő

hétlőn este
Osvát-konferánsz az Ujságíró-
Clubban

Parkettkele, falporoló, kefe-seprő és mindennemű saját készítményű keféru legolcsóbban beszerezhető STERN S. ENDRE cégnél Oradea N. Iorga (Zöldfa)-utca 10. Viszonteladónak árengedmény. 3540-3

Habig, Borsalinó kalapok legnagyobb választékban kaphatók **Roth M. Utóda-cégnél**

APROHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

ISKOLA (fiskák, cvda táskák a legnagyobb választékban és legolcsóbb árakban Bőráruipari Rt. lerakata, Ferdinánd király (Rákó-szi) ut. 5. 3202

FIUK! Segítenétek-e két urileány unalmas óráit agyonütni? Irjanak „Quartett” jellegűre a kiadoba. 116

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butor-zet szoba, központban azonnalra világítás, kiszolgálással együtt, ha-vi 1300 leírt kiadó. Bővebbet „Metropol” szálloda portásánál.

KÉT és háromszobás lakások kevés felépítéssel azonnalra, két szobás fűrdőszobás, lelépés nél-kül, több két és egy szobás lakás azonnalra. Magán- és bérházak, kedvező fizetéssel kaphatók. Ba-lázsné utóda, fél 10—fél 1-ig. 3712

KERESEK gazdag ügyfeleim részére lelépéssel, magas bérért lakásokat kicsit, nagyot, amilyen van, 24 óra alatt eladom. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) u. 4. szám. Telefon 10-22. 126

UJ magánház kétszobás lakás-sal kiadó. Lukács, Cogalniceanu (Várad Zsigmond) utca 16-g. 113

KÖZPONT első emeletén négy-szobás ur lakás, 2 éves szerző-dés, olcsó bér, komplett urszoba és perzsákkal is átadó. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) ut-ca 4. Telefon 10-22. 131

LAKÁSOK 5 szobás hallos, évi 80 ezer, egyévre előre fizetendő, több 1 szobás, 2 szobás, 3 és 4 szobásak vannak és keresek lelé-péssel, magas bérrel. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 128

HAZTULAJDONOSOK figyel-mébe! Atadó lakásait, butoro-zott szobákat, üzlethelyiségeket sürgősen jelentsék irodámban, — közvetítési díj nélkül azonnal ki-adom, jól fizető ügyfeleimnek. — Szerény províziót csak bérbeve-vők fizetnek. Schillinger Andor, Pável-utca 5. 134

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ 100 ezer leírt jövedel-mező üzletház, 440 ezer leírt, előnyös fizetéssel, Vlahuta (Szent János) utcán négyszobás alapin-cézett ház 240 ezer. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 130

MOTORKERÉKPÁR 3 hónapos, TELJESEN UJ, a legjobb angol márka, eladó. Moto-mechanic, Vulcan József (Nagy Sándor) utca 17. szám. 35

ELADÓ abszolút modern ötia-kásos ház, három, négyszobás, fűrdőszobás, parkettes, 2 két szo-bás, gyönyörű pince, emeletre al-kalmas redőnyös rollók, egymillió 200 ezer lei. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 129

ALIG viselt kabátok, ruhák, kalapok, cipők, olcsón eladók. — Edelmann, Rimanóczy-utca 12. 108

HAZTELEK Klobusitzky-telken 220 ezer, Eminescu (Ezredévi) emléktéren, Madarász-telepen, a város minden részében, olcsón, részletfizetésre is. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 127

MEZŐTELEGDEN 6 szobás ur-ház beépíthető telekkel a PIAC-TÉREN, sürgősen eladó. Üzlethe-lyiségnek is alkalmas. Munteanu. 109

ELADÓ családi okokból üzem-ben lévő, jól bevezetett, feisze-relt gyár és utcára nyúló nagy jö-vedelmű üzlettel, havonta 300 ezer lei forgalommal. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 122

JÓ karban lévő hencsért vagy diványt megvételre keresek. Sár-közy, Anton Pann (Bajza) utca 3. 117

ELADÓ szamatorium mellett 12 katasztrális föld szőlő, gyümöl-csőssel, 2 szobás lakással, elő-nyös fizetéssel. Weisz Gizi, Ma-tei Baarab (Nyomda) utca 4. Te-lefon 10-22. 124

KOMPLETT üvegezett irodatal-eladó. Avram Jancu (Kossuth) utca 4. ház mesternél. 112

ELADÓ 5 szobás alapincézett magánház, szép parkirozott ud-varral, nem beköltöztethető, 250 ezer lei, előnyös fizetéssel. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) u. 4. Telefon 10-22. 121

VENDÉGLŐI moslák eladó. — Cim: Cuza Voda (Szacsavay) utca 24. szám.

ELADÓ Alba-Iulia (Bunyitay) ligetben ujonnan épült, alapincé-zett modern magánház 250 ezer leírt. Weisz Gizi, Matei Basa-rab (Nyomda) utca 4. szám. Te-lefon 10-22. 120

IV. liceumi könyveket, jó ál-lapotban, megvételre keresek. — Faragó, Moldova (Kálvária) utca 20. szám. 119

ELADÓ Körösoldalon 3 katasz-trális szőlő beültetve, 2 szobás, alapincézett ház két felszerelés, 160 ezer leírt. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Tele-phon 10-22. 125

III. LICEUMI bekötött könyve-keket eladók. Faragó, Moldova (Kálvária) utca 20. 118

ELADÓ Tace Ionescu (Körös) utca 10 lakásos ház, 1 hold kert, 3 szoba, fűrdő elfoglalható. 520 ezer leírt. Jövedelmez 60 ezret az egylakásoson kívül. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. szám. Telefon 10-22. 123

OLCSÓN eladó federes bricska, kocsi, kőszerszámmal, 9 boros hordó, jó állapotban, Iroda, Pável-utca 5. 133

ELADÓ város közelében 100 kath. hold birtok, gazdasági épü-letekkel ellátva, ára holdanként 25 ezer lei, kedvező fizetési felté-telek mellett, 66 hold szintén el-adó. Gazdasági épületekkel ellát-va, Több birtok bérbe kiadó. Kisebb, nagyobb házak eladók. Értekezni: Popovics irodában, Cu-za Voda (Szacsavay) utca 24.

ALKALMAZÁS

IDŐSEBB orth. izr. asszony ház-vezetőnőnek ajánlkozik. Dimitrie Cantemir (Beöthy Ödön) utca 51. Ferenc Mártonné. 67

KÖZEPISKOLÁT végzett tanu-dó fizetéssel felvétetik. Vadas női-divatruház, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 5. 110

Kindergärtnerin sucht stelle zu Eleineren Kindern. Cim kiadóhi-vatalba. 111

31 éves magányos uriaszony garzon vidéki urnál házvezetőnői állást keres. Szíves megkeresése-eket „Komoly” jellegűre a lap ki-adóhivatalába kérek. 114

SALONTA, Tinca, Beius és Vascau területére képviselőket keresünk. Textil és konfekció szakmában képzett óvadékképes urak adják le ajánlataikat „Fix és jutalék” jellegűre a lap kiadóhiva-talába.

OKTATÁS

NÉMET tanár tanít német, francia nyelvet. Kezdők, társalgá-si, levelezési gyakorlatok. Uj módszer. Biztos eredmény. Referenciák. Házhoz jár. Mérsékelt díjazás. HAT HÓNAP alatt senki-sem tanulhat idegen nyelven be-szélni. Ilyen hirdetésnek csakis tanítványfogás célja. Aki anya-nyelvét nem képes helyesen kiej-teni, az egyáltalában idegen nyel-vek tanítására nem képes. Legye-nek óvatosak nyelvtanárunk kivá-lasztásánál. Ballascher Transgott nyelvtanár, Kápolna-tér 5. szám. 136

Gyer-mek **kerékpárok I^a** és a legjobb gyártmányu **kerék-párok** bámulatos olcsón kaphatók részlete is. Alkatrészek, javítások szakszerűen, olcsón

ELENA gépraktár és javítóműhely
H. Eisenberger Piata M. Viteazul 5. 3758 (Nagypiac-tér)

PÉNZKOLCSON

PENZKOLCSON betáblázásra, bármilyen biztosítékra, akármi-lyen kis összegtől azonnal kapha-tó. Schillinger Andor irodájában, Pável-utca 5. 132

ELVESZETT

ELVESZETT egy 65 verset tar-talmazó gépirásos ívpapírból ké-szült füzet. Megtalálóját — kinek abszolút nem bir étekkel — na-gyon kérem adja be a „Nagyvá-rad” szerkesztőségébe, hol jutu-lomban részesül. 115

KÜLÖNFÉLÉK

HÖLGYEK! Rosenbergné Kö-rösparti Hölgyfodrász üzletébe bu-bifrizurákat férfimunkás végzi. 3

MAGANOS urinő urileány vagy asszony, lakótársat keres. Cim a kiadóban. 135

x Tánc sláger lemezek 75 leírt kaphatók a Hegedüs Hirlapirodában.

UJ! Megnyult UJ!
Kézimunka és elnyomda
üzlei

ahol pánamontirozásokat a leg-olcsóbb árban vállalok
Kácsér, N. Iorga (Zöldfa-u. 9. 3903

Olcsón, szépen, gyorsan
fest, tisztít, mos, vasal

Szabó László
kelemefestő

Take Ionescu (Körös-utca 1.
Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand 2.

Esőernyő

legolcsóbb a készítőnél 3702
Rosenberg Testvérek
Str. Iorga (Zöldfa-u.) 8.
Behúzás, javítás gyorsan készül.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. 4

Bármiféle rönk bervágását gatteren

esetleg teljes kimanipulálással is bontógatteren vagy auto-malikus hasító körfűrészén

parketták bérnyalulását

legjutányosabb árak mellett vállaljuk.

Közvetítők díjaztatnak!

Rimanóczy műbutor és parkett
gyár R. T. ORADEA-

Telefon: 279.

3904

Tűzifa, élesdi oltott mész, lordai cement

prima, száraz cser- és bükkhasáb, különféle betoncsövek, rabitz-lap, kátránypapír, téglá, cserép legolcsóbban kaphatók

JURICKSKAY BÉLA

tűzifa és építkezési anyagraktárában 3894

Piața Mihai Viteazul (Nagypiac-tér) mellett, a leégett Adria-malom telepén

Nyugdíjasok ügelmébe! Ügynököket felveszek.